

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2025 m. birželio 6 d. Nr. 21RE3-113 (AG3-79/23-2025)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas), Vaidos Jokubauskaitės, Danutės Kulikauskienės, Ramintos Ramanauskienės (pranešėja) ir Svetlanos Sinkevičienės, sekretoriaujant Ingridai Mačiulienei, dalyvaujant pareiškėjos „Asmuo X“ įstatyminei atstovei „Asmuo Y“, atsakovės Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovei A. G.,

Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos „Asmuo X“ atstovės „Asmuo Y“ skundą atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

nepilnametės pareiškėjos „Asmuo X“ (toliau – ir vaikas arba dukra) įstatyminė atstovė (mama) „Asmuo Y“ (toliau – ir pareiškėja) 2025 m. gegužės 2 d. pateiktu skundu „Dėl nepagrįstai pavėluoto vaiko neįgalumo nustatymo ir teisės į valstybės paramą pažeidimo“ prašo Komisijos panaikinti Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – atsakovė arba Agentūra) Sprendimų kontrolės skyriaus (toliau – SKS) 2025 balandžio 29 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Sprendimas) dalį, kuria vaiko neįgalumas nustatytas nuo 2025 m. vasario mėn. ir įpareigoti atsakovę nustatyti vaiko neįgalumo pradžią nuo 2021 m. rugsėjo 8 d., kai dukrai buvo diagnozuota liga.

Pareiškėja skunde nurodo, kad 2021 m. rugsėjo 8 d. vaikui (duomenys neskelbtini) klinikose buvo diagnozuota (duomenys neskelbtini). Pažymi, kad tai sunki, nuolatinė, neišgydoma liga, autoimuninė liga, reikalaujanti specifinės dietos, medicininės priežiūros, papildomų išlaidų ir daranti tiesioginę įtaką kasdieniam gyvenimui.

Skunde pabrėžiama, kad vaikas nuo diagnozės datos objektyviai atitiko neįgalumo kriterijus, tačiau dėl atsakingų institucijų (tiek gydymo įstaigos, tiek socialinės apsaugos sistemos) neveikimo ir informacijos nesuteikimo, šeima nebuvo informuota apie teisę kreiptis dėl neįgalumo ir valstybės pagalbos. Pažymima, kad tik 2025 m. vasario mėn. atsitiktinai sužinojus apie tokios teisės egzistavimą, buvo kreiptasi į Agentūrą, kuri neįgalumą nustatė nuo kreipimosi datos, neatsižvelgiant, kad tokia sveikatos būklė buvo nustatyta jau 2021 metais. Pareiškėjos teigimu, dėl tokio Sprendimo vaikas neteko teisės į socialines išmokas ir produktų be gliuteno kompensaciją nuo ligos diagnozavimo dienos, buvo pažeistas teisėtų lūkesčių ir vaiko interesų apsaugos principas, tai neigiamai paveikė šeimos finansinę padėtį ir vaiko socialinę gerovę. Dėl to skunde teigiama, jog buvo pažeistas – „<...> Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 4 str. – vaikas turi teisę į socialinę apsaugą pagal savo faktinę sveikatos būklę; Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 14 str. – neįgalumo nustatymas turi remtis objektyviomis aplinkybėmis, o ne tik formalia kreipimosi data; Konstitucijos

39 str. – vaikai turi teisę į ypatingą valstybės apsaugą; Administracinių bylų teisenos įstatymo 6 str. – gero administravimo, protingumo, teisėtų lūkesčių apsaugos principai; JT Vaiko teisių konvencija, 3 str. – visų veiksmų, susijusių su vaikais, pagrindas – vaiko interesų viršenybė.“

Apibendrinant skundo argumentus nurodoma, kad visos faktinės aplinkybės yra aiškos, patvirtintos dokumentais, iš kurių akivaizdu, kad sąlygos vaiko neįgalumui nustatyti buvo nuo 2021 m. rugsėjo 8 d.

Atsakovė atsiliepiu su pareiškėjos skundu nesutinka ir prašo atmesti jį kaip nepagrįstą.

Atsiliepime atsakovė nurodo, kad pareiškėja su prašymu į Agentūrą dėl pirminio neįgalumo lygio nustatymo kreipėsi 2025 m. vasario 12 d. (prašymo registracijos Nr. (duomenys neskelbtini); toliau – ir Prašymas). Atitinkamai asmens neįgalumo lygis buvo vertinamas 2025 m. vasario 12 d. – kovo 12 d. Agentūros Kauno III teritoriniame skyriuje (toliau – Agentūros teritorinis skyrius), kuris vaikui nustatė lengvą neįgalumo lygį nuo 2025 m. vasario 12 d. iki 2030 m. liepos 27 d., t. y. iki pilnametystės. Nesutikdama su Agentūros teritorinio skyriaus priimtu sprendimu, pareiškėja kreipėsi į Agentūros direktorių dėl pakartotinio neįgalumo lygio vertinimo. Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius (toliau – ir SKS) išnagrinėjęs asmens neįgalumo lygio nustatymo byloje esančius medicininius dokumentus, 2025 m. balandžio 29 d. priėmė sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini), kuriuo paliko galioti nepakeistą 2025 m. kovo 12 d. Agentūros teritorinio skyriaus priimtą sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl neįgalumo lygio“ (toliau – ir TS sprendimas).

Atsakovė teigia, kad skundas grindžiamas tik pareiškėjos subjektyvia nuomone, jokių naujų įrodymų nepateikta.

Toliau atsiliepime atsakovė cituoja neįgalumo lygio termino nustatymo teisinį reglamentavimą, nustatytą Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo (toliau – ir Įstatymas) 18 straipsnio 4 dalyje, ir nurodo, kad neįgalumo lygis atitinkamu laikotarpiu buvo vertinamas vadovaujantis Neįgalumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašu ir jo priedais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2005 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. V-188/A1-84/ISAK-487 „Dėl neįgalumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – ir Kriterijų ir tvarkos aprašas). Paaiškina, kad Kriterijų ir tvarkos aprašo 32 punkte numatyta, jog neįgalumo lygio termino pradžia yra laikoma prašymo nustatyti neįgalumo lygį Agentūroje gavimo diena, išskyrus atvejį, kai asmens atstovas kreipiasi nepasibaigus anksčiau nustatyto neįgalumo lygio terminui ir asmeniui nustatomas lengvesnis, nei buvo, asmens neįgalumo lygis. Tokiu atveju asmens neįgalumo lygis nustatomas nuo Agentūros naujo sprendimo dėl asmens neįgalumo lygio nustatymo priėmimo dienos, bet ne vėliau kaip nuo kitos dienos nuo prieš tai galiojusio sprendimo termino paskutinės dienos. Kadangi pareiškėjos prašymas nustatyti neįgalumo lygį Agentūroje buvo gautas 2025 m. vasario 12 d., o anksčiau neįgalumo lygis nebuvo nustatytas, todėl neįgalumo lygio nustatymo pradžios terminas yra 2025 m. vasario 12 d. Kartu atsakovė pažymi, kad Kriterijų ir tvarkos aprašo 33 punkte yra aptarta galimybė asmeniui nustatyti neįgalumo terminą atgaline data jei asmuo, kurio neįgalumo lygis buvo nustatytas, ir (ar) asmens atstovas dėl pateisinamų priežasčių, nurodytų šio aprašo 26.1 papunktyje, praleidžia neįgalumo lygio vertinimo laiką ir jei asmens atstovas Agentūros direktoriaus nustatyta tvarka prašo, jeigu Agentūrai pateikiami visi šio aprašo 8 ar 9 ir 14 punktuose nurodyti dokumentai (duomenys), reikalingi asmens neįgalumo lygio termino pradžia nustatyti atgaline data, bet ne daugiau kaip už 12 mėnesių, skaičiuojant nuo reikalingų dokumentų (duomenų) gavimo Agentūroje dienos. Tačiau šiuo atveju vaikui pirminis neįgalumo lygis buvo nustatytas nuo 2025 m. vasario 12 d., vadinasi, neįgalumo lygio vertinimo terminas negalėjo būti praleistas, todėl jį atstatyti atgaline data nėra teisinio pagrindo.

Taip pat atsiliepime atsakovė atkreipia dėmesį, kad sąvokos „sveikatos lygis“ ir „neįgalumo lygis“ yra susijusios, tačiau nėra ir negali būti tapačios, o Agentūra vertina ne sveikatos lygį, o neįgalumo lygį, kuriam esminę įtaką daro ne diagnozuota liga ar asmens patirta trauma, o dėl jų išlikę

funkciniai organizmo sutrikimai, dėl kurių masto yra parenkamas kriterijus, pagal kurį nustatomas didesnis ar mažesnis neįgalumo lygis. Dėl šios priežasties, esant pagrindui atlikti neįgalumo lygio vertinimą, neįgalumo lygis yra vertinamas vadovaujantis naujai pateiktais dokumentais, liudijančias tuo metu esamus asmens sveikatos funkcinius sutrikimus ir nustatomas neįgalumo lygio, o ne negalios nustatymo terminas. Kartu pažymi, kad neįgalumo lygio nustatymo prasme svarbu ne tik ligos diagnozavimo ar atsiradimo laikas, bet ir neįgalumo lygio nustatymo momentas. Atsakovės teigimu, nagrinėjamu atveju neįgalumo lygis buvo pradėtas vertinti tik nuo 2025 m. vasario 12 d., todėl nustatyti neįgalumo lygį nuo negalios (turėtų būti - *diagnozės*) nustatymo momento, t. y. nuo 2021 m. rugsėjo 8 d., nėra teisinio pagrindo.

Be to, nagrinėjamo ginčo kontekste atsakovė akcentuoja, kad nuo 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojo nauja neįgalumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo redakcija (naujai išdėstyta kriterijų ir tvarkos aprašas su pasikeitusiomis vertinimui taikomų punktų vertėmis ir pasikeitusia vertinimo procedūra), todėl nustatyti, ar pagal 2021 metais galiojusį neįgalumo lygio vertinimo teisinį reglamentavimą asmeniui būtų nustatytas neįgalumo lygis, o jeigu būtų, tai kokio lygio, Agentūra neturi galimybės. Kartu Agentūra pažymi, kad pareiškėja savo skundo reikalavimus grindžia išimtinai subjektyviu teisės aktų ir medicininių dokumentų vertinimu, nesiremia teisės normų nuostatomis, nepateikia jokių įrodymų, pagrindžiančių reikalavimų teisėtumą ir pagrįstumą, todėl pareiškėjos teiginiai, jog neįgalumo lygio terminas nustatytas neteisingai, nelaikytinas teisiškai reikšmingi, o skundas turėtų būti atmestas.

Kartu su atsiliėpimu atsakovė pateikė su pareiškėjos skundu susijusią medžiagą, prašydama Komisijos užtikrinti visų prie bylos pridėtų dokumentų neviešinimą ir leisti su bylos medžiaga susipažinti tik proceso šalims ar jų teisėtiems atstovams. Toks prašymas motyvuojamas tuo, kad visa juose esanti informacija yra susijusi su nepilnamečio asmens, kurio tapatybė yra žinoma, duomenimis, (asmens kodas, namų adresas, asmens paso numeris ir pan.), o kita dalis priskirtina specialių kategorijų asmens duomenims, susijusiems su asmens sveikata. Juo labiau, Bendrajame asmens duomenų apsaugos reglamente ši sąvoka nėra susiaurinama – jame nustatyta, kad asmens duomenys neturi baigtinio kategorijų sąrašo, todėl atsižvelgiant į galimybę nustatyti asmens tapatybę, bet kokia informacija gali būti laikoma asmens duomenimis.

Skundas atmestinas.

Ginčas šioje administracinėje byloje kilo dėl Agentūros SKS 2025 balandžio 29 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl neįgalumo lygio“ (minėta, Sprendimas), kuriuo nuspręsta palikti galioti nepakeistą Agentūros Kauno III teritorinio skyriaus 2025 m. kovo 12 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl neįgalumo lygio“ (minėta, TS sprendimas), kuriuo nepilnametei „Asmuo X“ nustatytas lengvas neįgalumo lygis nuo 2025 m. vasario 12 d. iki 2030 m. liepos 27 d., teisėtumo.

Bylos rašytiniais duomenimis nustatyta, kad pareiškėja 2025 m. vasario 12 d. pateikė Agentūrai Prašymą nustatyti neįgalumo lygį savo nepilnametei dukrai. Agentūros teritorinis skyrius TS sprendimu, vadovaudamasis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.4 papunkčiu, vaikui nustatė lengvą neįgalumo lygį nuo 2025 m. vasario 12 d. iki 2030 m. liepos 27 d. Kartu TS sprendime pažymėta, kad neįgalumo lygis, vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo (minėta, Įstatymas) 18 straipsnio 4 dalies 4 punktu, nustatomas iki pilnametystės (kai neprognozuojami aplinkos veiksnių įtakos ir (ar) asmens organizmo funkcijų sutrikimų pasikeitimai, galintys daryti įtaką asmens neįgalumo lygio pasikeitimui, ir (ar) asmens organizmo funkcijų sutrikimai yra nuolatinio, nekintamo pobūdžio), nes vaikui nustatyta (duomenys neskelbtini), taikoma (duomenys neskelbtini) dieta, nesitikima pagerėjimo, galinčio įtakoti negalios lygį.

Pareiškėja, nesutikdama su minėtu Agentūros teritorinio skyriaus TS sprendimu, 2025 m. kovo 28 d. skundu „Dėl agentūros teritorinio skyriaus priimto sprendimo“ (toliau – ir Skundas Agentūrai) kreipėsi į Agentūros direktorių, prašydama pakeisti vaiko neįgalumo datą, nustatant neįgalumą nuo 2021 m. rugsėjo mėn. 8 d., kada vaikui iš tikrųjų buvo diagnozuota (duomenys neskelbtini) (2021 m. rugsėjo 8 d.). Kartu su Skundu Agentūrai pareiškėja pateikė ir išrašą iš www.esveikata.lt. Skunde Agentūrai pareiškėja pažymėjo, kad nei vienas gydytojas neinformavo, jog

vaikui pagal diagnozę gali būti nustatytas neįgalumas, ir tik šių metų vasario mėnesį apie tai atsitiktinai sužinojusi, kreipėsi į Agentūrą.

Iš pareiškėjos Skundo Agentūrai turinio matyti, kad pareiškėja kreipėsi į Agentūrą iš esmės tik dėl neįgalumo lygio nustatymo termino pradžios. Tačiau iš skundžiamo Sprendimo matyti, kad Agentūros SKS nusprendė atlikti pakartotinį vaiko neįgalumo lygio vertinimą. Sprendime pažymėta, kad siuntime neįgalumo lygiui nustatyti nurodytos diagnozės: (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) (liga pati savaime nesukelia organizmo funkcijos sutrikimo, kūno masės indeksas – (duomenys neskelbtini) kg/m^2), (duomenys neskelbtini) (diagnozė įtraukta remiantis 2025 m. vasario 20 d. pulmonologo konsultacija). Vertinant bazinį dalyvumą, taikyta pagrindinė diagnozė (duomenys neskelbtini), atitinkanti bazinio dalyvumo kriterijų papunktį 38.2. endokrininė liga pastoviai gydoma medikamentais su bent viena nustatyta gydoma komplikacija arba asmenims iki 18 metų, kai reikalingas nuolatinis pakaitinis gydymas hormonais, kai diagnozuotas hipopituitarizmas ar hipotirozė, ar hipoparatirozė, ar necukrinis diabetas, ar adrenogenitalinės funkcijos sutrikimai, ar pirminis antinksčių žievės nepakankamumas, arba asmenims iki 18 metų amžiaus paveldimas medžiagų apykaitos funkcijos įsisavinti baltymų nebuvimas, kai reikalingas nuolatinis specialus maitinimosi režimas, naudojant specialiosios paskirties maisto produktus, arba asmenims iki 18 metų amžiaus diagnozuotas cukrinis diabetas, kai netaikoma insulino terapija, nes dėl ligos, pagal TLK-10-AM kodą (duomenys neskelbtini), asmeniui nustatyta (duomenys neskelbtini), taikoma dieta (duomenys neskelbtini). Patvirtinta 2025 m. vasario 3 d. gastroenterologo konsultacija. Todėl, vadovaudamasis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.4 papunkčiu, SKS, kaip ir Agentūros teritorinis skyrius, pareiškėjos dukrai nustatė lengvą neįgalumo lygį nuo 2025 m. vasario 12 d. iki 2030 m. liepos 27 d. Be kita ko, Sprendime buvo paaiškinta, kad pagal Kriterijų ir tvarkos aprašo 32 punktą, neįgalumo lygio termino pradžia yra laikoma prašymo nustatyti neįgalumo lygį Agentūroje gavimo diena, išskyrus atvejį, kai asmens atstovas kreipiasi nepasibaigus anksčiau nustatyto neįgalumo lygio terminui ir asmeniui nustatomas lengvesnis, nei buvo, asmens neįgalumo lygis. SKS nusprendė nekeisti Agentūros teritorinio skyriaus sprendimo.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas (aktuali redakcija nuo 2024 m. sausio 1 d., minėta, Įstatymas), Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAI), Neįgalumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašas su priedais, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2005 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. V-188/A1-84/ISAK-487 „Dėl neįgalumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“ (aktuali redakcija nuo 2024 m. gruodžio 11 d. iki 2025 m. gegužės 2 d., minėta, Kriterijų ir tvarkos aprašas), Pakartotinio neįgalumo lygio, darbingumo lygio, specialiųjų poreikių, specialiųjų poreikių lygio ir profesinės reabilitacijos paslaugų poreikio vertinimo Sprendimų kontrolės skyriuje vadovas, patvirtintas 2017 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. V-111 „Dėl Pakartotinio neįgalumo lygio, darbingumo lygio, specialiųjų poreikių, specialiųjų poreikių lygio ir profesinės reabilitacijos paslaugų poreikio vertinimo Sprendimų kontrolės skyriuje vadovo patvirtinimo“ (aktuali redakcija, galiojanti nuo 2023 m. kovo 31 d., toliau – ir Pakartotinio vertinimo vadovas).

Pažymėtina, jog Atsakovė pagal vykdomų funkcijų apimtį bei paskirtį, veiklos pobūdį, turimus įgaliojimus priskirtina viešojo administravimo subjektams, todėl savo veikloje privalo vadovautis ir VAI nuostatomis.

VAI 3 straipsnio 4 dalyje įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Vadovaujantis VAI 3 straipsnio 5 dalyje įtvirtintu išsamumo principu, viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį.

VAI 10 straipsnio 5 dalies 5-6 punktuose nustatyta, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyta administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; administracinio sprendimo motyvai (LVAT 2021 m.

gruodžio 15 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3014-968/2021). Taigi, administraciniame sprendime turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą, motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas (LVAT 2012 m. kovo 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A502-212/2012). Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (LVAT 2022 m. rugpjūčio 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022 ir kt.).

Komisija šioje byloje vertins, ar Agentūros SKS, priimdamas skundžiamą Sprendimą, veikė pagal teisinį reglamentavimą, ar Sprendimą priėmė išsamiai ir visapusiškai įvertinęs visas Sprendimo priėmimui reikšmės turėjusias aplinkybes.

Kriterijų ir tvarkos aprašo 32 punkte nustatyta, kad neįgalumo lygio termino pradžia yra laikoma prašymo nustatyti neįgalumo lygį Agentūroje gavimo diena, išskyrus atvejį, kai asmens atstovas kreipiasi nepasibaigus anksčiau nustatyto neįgalumo lygio terminui ir asmeniui nustatomas lengvesnis, nei buvo, asmens neįgalumo lygis. Tokiu atveju asmens neįgalumo lygis nustatomas nuo Agentūros naujo sprendimo dėl asmens neįgalumo lygio nustatymo priėmimo dienos, bet ne vėliau kaip nuo kitos dienos nuo prieš tai galiojusio sprendimo termino paskutinės dienos.

Kriterijų ir tvarkos aprašo 33 punkte nustatyta, kad jei asmuo, kurio neįgalumo lygis buvo nustatytas, ir (ar) asmens atstovas dėl pateisinamų priežasčių, nurodytų Kriterijų ir tvarkos aprašo 26.1 papunktyje, praleidžia neįgalumo lygio vertinimo laiką ir jei asmens atstovas Agentūros direktoriaus nustatyta tvarka prašo, asmens neįgalumo lygio termino pradžia gali būti nustatyta atgaline data, jeigu Agentūrai pateikiami visi Kriterijų ir tvarkos aprašo 8 ar 9 ir 14 punktuose nurodyti dokumentai (duomenys), reikalingi asmens neįgalumo lygio termino pradžiai nustatyti atgaline data, bet ne daugiau kaip už 12 mėnesių, skaičiuojant nuo reikalingų dokumentų (duomenų) gavimo Agentūroje dienos.

Kriterijų ir tvarkos aprašo 6 punkte nustatyta, kad vienas iš asmens tėvų (įtėvių), globėjas (rūpintojas) (toliau – asmens atstovas) asmens sveikatos priežiūros įstaigos nustatyta tvarka kreipiasi į asmenį gydantį šeimos medicinos ar pirminės psichikos sveikatos priežiūros paslaugas teikiančią gydytoją, jei asmuo gydomas ambulatorinėmis sąlygomis, arba bet kurios profesinės kvalifikacijos gydytoją, gydantį asmenį stacionare (toliau – asmenį gydantis gydytojas), dėl siuntimo į Agentūrą neįgalumo lygiui nustatyti ir nurodo savo ir asmens, dėl kurio kreipiasi, vardą, pavardę, gimimo datą.

Kriterijų ir tvarkos aprašo 7 punkte nustatyta, kad *jei* asmens atstovas į asmenį gydantį gydytoją kreipiasi dėl kitos priežasties ir *asmenį gydantis gydytojas nustato, kad po taikyto galimo gydymo ir (ar) galimų medicinos priemonių panaudojimo išlieka ilgalaikis sveikatos būklės pablogėjimas, jis vizito ar konsultacijos metu informuoja asmens atstovą apie galimybę kreiptis į Agentūrą dėl neįgalumo lygio nustatymo asmeniui* (nurodomas Agentūros juridinio asmens pavadinimas, buveinės adresas).

Kriterijų ir tvarkos aprašo 9 punkte nustatyta, kad *asmenį gydantis gydytojas vizito ar konsultacijos metu informuoja asmens atstovą apie tai, kad asmens atstovas gali kreiptis į Agentūrą dėl neįgalumo lygio nustatymo asmeniui* (nurodomas Agentūros juridinio asmens pavadinimas, buveinės adresas).

Sisteminė aukščiau aptartų teisės aktų analizė leidžia daryti išvadą, kad pareiga informuoti asmenį ar asmens atstovą, nustačius sveikatos būklę, atitinkančią Kriterijų ir tvarkos apraše numatytus neįgalumo lygio nustatymo kriterijus, apie galimybę kreiptis į Agentūrą dėl neįgalumo lygio nustatymo tenka išskirtinai asmenį gydančiam gydytojui. Agentūra šiuo atveju tik atlieka Kriterijų ir tvarkos apraše nustatytas imperatyvias prašymo nustatyti neįgalumą priėmimo ir nagrinėjimo procedūras, asmeniui jau kreipusis į Agentūrą. Pažymėtina, kad Agentūra nėra sveikatos priežiūros įstaiga ir teisės aktų nėra įgaliota nustatyti asmens diagnozę (-es). Diagnozę (-es) nustato ir objektyvius duomenis apie esamą asmens sveikatos būklę kartu su siuntimu į Agentūrą pateikia asmenį gydantis gydytojas. Teisės aktai nesuteikia teisės Agentūrai nustatyti ir (arba) vertinti asmens ligų ar būklių ir atitinkamai savo iniciatyva spręsti dėl asmens neįgalumo lygio vertinimo.

Įvertinus šioje ginčo byloje nustatytas aplinkybes, Komisija vertina, kad pareiškėjos dukters neįgalumo lygio nustatymo pradžia buvo nustatyta laikantis teisės aktų reikalavimų, Sprendimas priimtas laikantis pagrindinių procedūrų ir taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą, ginčijamas administracinis aktas priimtas pagal kompetenciją, savo turiniu neprieštarauja aukštesnės galios teisės aktams bei atitinka individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus, naikinti skundžiamą Sprendimą pareiškėjos skunde nurodytais motyvais nėra pagrindo.

Atsiliepimu atsakovė prašė Komisijos užtikrinti visų prie bylos pridėtų dokumentų neviešinimą ir leisti susipažinti tik proceso šalims ar jų teisėtiems atstovams. Toks prašymas motyvuojamas tuo, kad visa juose esanti informacija yra susijusi su asmens, kurio tapatybė yra žinoma, duomenimis, (asmens kodas, namų adresas, asmens tapatybės kortelės numeris ir pan.), o kita dalis priskirtina specialių kategorijų asmens duomenims, susijusiems su asmens sveikata. Juo labiau, Bendrajame asmens duomenų apsaugos Reglamente ši sąvoka nėra susiaurinama – jame nustatyta, kad asmens duomenys neturi baigtinio kategorijų sąrašo, todėl atsižvelgiant į galimybę nustatyti asmens tapatybę, bet kokia informacija gali būti laikoma asmens duomenimis.

Byloje pateikta informacija, susijusi su vaiko sveikatos būkle. Komisijos veiklą reglamentuojantys teisės aktai nereglamentuoja nagrinėjamos bylos medžiagos (jos dalies) pripažinimo nevieša. Pagal įstatymo analogiją, vadovaujamosi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad priimdamas viešame teismo posėdyje sprendimą byloje arba nutartį nutraukti bylą ar skundą (prašymą, pareiškimą) palikti nenagrinėtą arba gavęs prašymą susipažinti su bylos medžiaga, teismas turi teisę proceso dalyvių prašymu ar savo iniciatyva motyvuota nutartimi nustatyti, kad bylos medžiaga ar jos dalis yra nevieša, kai reikia apsaugoti žmogaus asmens, jo privataus gyvenimo ir nuosavybės slaptumą, informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, taip pat jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad bus atskleista valstybės, tarnybos, profesinė ar komercinė paslaptis. Įvertinus tai, kad didžiąją bylos medžiagos dalį sudaro specialių kategorijų asmens duomenys, susiję su asmens sveikata, siekiant apsaugoti informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, Komisijos iniciatyva visa nagrinėjamos bylos medžiaga pripažintina nevieša, neteikiant jos susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos „Asmuo Y“ skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Visą bylos medžiagą pripažinti nevieša ir neteiktina susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Danutė Kulikauskienė

Raminta Ramanauskienė

Svetlana Sinkevičienė